

DOPORUČENĚ

Státní zemědělská a potravinářská inspekce

Inspektorát v Plzni
Jiráskovo náměstí 8
308 58 Plzeň

V Plzni, dne 23.08.2013

na vědomí :

1) Státní zemědělská a potravinářská inspekce

Ústřední inspektorát
Květná 15
603 00 Brno

2) Kaufland Česká republika v.o.s.

Pod Višňovkou 25
140 00 Praha

Věc: Žádost o poskytnutí informací v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

S odvoláním na zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „Zákon“), žádám tímto Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci, Inspektorát v Plzni (dále jen „SZPI“) o poskytnutí informací týkající se jí provedené úřední kontroly a následného vyhodnocení zjištěných skutečností.

Dne 14.08.2013 provedla SZPI kontrolu u kontrolované osoby Kaufland Česká republika v.o.s., Pod Višňovkou 25, 140 00 Praha, konkrétně v provozovně Kaufland Česká republika v.o.s., Jiřího Růžičky 1226, 337 01 Rokycany, a to za účasti p. Zdeňka Tylka, ředitele obchodního domu a zaměstnanců SZPI Ing. Kamily Bystřické (č. služ. průkazu 4057) a Ivany Zemánové (č. služ. průkazu 4053). O této kontrole byl vyhotoven protokol č. P082-41063/13 (dále jen „Protokol“) a dále bylo vydáno opatření č. P082-41063/13/C,D (dále jen „Opatření“).

V rámci této kontroly byl mimo jiné hodnocen také vzorek medu SZPI identifikován v „Protokolu“ jako A02 : Med květový lesní, á 450 g, DMT 31.05.2016, šarže 13074,

výrobce Včelpo spol. s r.o., Obora 108, 679 01 Skalice nad Svitavou (dále jen „Med květový lesní“). V bodě 3. „Protokolu“ uvádí SZPI následující : „Vzorky A02 (Med květový lesní, á 450 g, DMT 31.05.2016, šarže 13074, výrobce: Včelpo spol. s r.o., Obora 108 679 01 Skalice nad Svitavou) a A03 (Medovicový med z Toskánska, á 500 g, DMT 07/2014, šarže B311012, výrobce: Fürsten-Reform Dr. Med. Hans Plümer Nachf., D-38110 Braunschweig, Německo) vyhověly v hodnocených parametrech požadavkům právních předpisů.“

Tato skutečnost však v žádném případě nekoresponduje s laboratorním zjištěním, které provedla laboratoř Intertek Food Services GmbH, Německo (dále jen „Intertek“) pro vzorek s označením A02 „Med květový lesní“, a to v protokolu analýzy č. 1307110619 (dále jen „PA č. 1307110619“). V tomto protokolu je jednoznačně uvedeno, že „Poměr F/G je velmi nízký a odpovídal by pouze v případě řepkového medu. Doporučuje se provádět další testy, aby se ověřila pravost medu“ (v anglickém znění : „*The F/G ration is very low and would only correspond in case of rape honey. It is recommended to conduct further tests to verify honey authenticity.*“).¹

SZPI nejenom že neučinila žádné další testy dle doporučení laboratoře (například na množství glycerolu či přítomnost enzymu beta-fruktofuranosidázy, což bylo již u tohoto výrobce v minulosti pozitivně detekováno), ale ani žádné testy na ověření geografického původu medu, když je známo, že bylo v minulosti podáno již několik podnětů z hlediska klamání spotřebitele, neboť výrobce uváděl, že jde o med z České republiky, ačkoli v jeho dodávaném medu byla nalezena pylová zrna původem z Číny. A v tomto konkrétním případě jde také o med, který má pocházet výhradně z České republiky.

Předmětný „Med květový lesní“ je prodáván v prioritním režimu, když je opatřen státem garantovanou značkou kvality KLASA a dále značkou ČESKÝ MED, přičemž jeho původ osvědčuje i Potravinářská komora, která je také uvedena na etiketě výrobku jako garant kvality dodávaného medu. Spotřebitel je tedy z několika stran ubezpečován, že si kupuje potravinu výborné kvality a s očekávatelnými vlastnostmi, zcela v souladu s údaji, které na etiketě garantuje nejenom výrobce, ale právě i ony 3 preferenční značky či instituce.

I přesto, že SZPI neprovedla žádnou z výše uvedených analýz, z „PA č. 1307110619“ zcela jednoznačně vyplývá, že je spotřebitel klamán, když si kupuje tento výrobek. Právě skutečností, že je výrobek označen „Med květový lesní“ uvádí výrobce spotřebitele v omyl, když laboratoř jednoznačně uvedla, že i když nebyly vyvráceny pochybnosti o jeho autenticitě, může jít jedině o med řepkový, což je v přímém rozporu se skutečností, aby se jednalo o med lesní, byť květový. Je zcela nade vší pochybnost, že řepka olejka je zemědělsky pěstovaná monokultura a v žádném případě nemůže jít o rostlinu rostoucí v lese. I přesto, že je přípustitelné, že i med lesní může být z botanického hlediska květový (nektar z lesního podrostu jako jsou maliníky, ostružiníky či jiná květena rostoucí v lese), je na druhé straně naprosto vyloučeno, že by se jakkoli mohlo jednat o med řepkový, který by mohl být označován jako lesní.

Med řepkový je z hlediska ekonomického ten, který se prodává v naší zemi za nejnižší cenu, přičemž med lesní je na opačné straně, tedy je prodáván za ceny nejvyšší. Stejně je to i se zákaznickou prioritou. Zatímco med lesní je vyhledáván a upřednostňován valnou většinou zákazníků (a to právě i za nutnosti vynaložit vyšší nákupní cenu), med řepkový příliš oblíben není, a to díky jeho senzorickým vlastnostem a rychlé krystalizaci. Výrobce tedy této skutečnosti využil zcela ve svůj prospěch, když med plněný do předmětného výrobku označil

¹ Laboratorní zjištění bylo učiněno metodou PM DE01_094 (a)²

právě jako med „lesní“ a očekával jednak vyšší prodejnost a jednak pro sebe větší ekonomickou rentabilitu.

V tomto konkrétním případě je spotřebitel klamán o to více, užívá-li výrobce státem garantované značky kvality. Spotřebitel tak jednoznačně předpokládá, že u takto prioritně značeného výrobku nemůže dojít k jakémukoli klamání, neboť samozřejmě očekává, že tento je podroben daleko důslednější kontrole ze strany státu, který mu tímto označením propůjčuje status zaručené kvality². Je tedy předvídatelné, že takovýto výrobek bude pro spotřebitele při nákupu prioritou a je tedy pro něho zcela neočekávatelné, že by si koupil ve skutečnosti jinou kvalitu než právě takovou, která je deklarována na etiketě.

V každém případě je naprosto evidentní, že se jedná o výrobek klamavě označený a jako takový jej měla SZPI s ohledem na úřední postup v jiných případech³ vyřadit z trhu. S ohledem na zdůvodnění standardně uváděná SZPI v „Opatření“ ve smyslu, že „bylo porušeno ustanovení článku 16 nařízení (ES) č. 178 / 2002, neboť označení potravininy nebylo pravdivé a uvádělo spotřebitele v omyl, případně že „opatření bylo uloženo v zájmu ochrany spotřebitele, přičemž uložený zákaz má za cíl zabránit uvádění do oběhu nejakostních potravin, které neodpovídají požadavkům právních předpisů a potravin klamavě označených“, je tedy zcela nepochopitelné, z jakého důvodu SZPI nijak nereagovala na zjištění Interteku a nechala dále uvádět do oběhu potravinu klamavě označenou, a tím pádem jednala zcela v rozporu se zájmem spotřebitele, ale i státu, který garantuje u výrobků KLASA vyšší kontrolovatelnost a vyšší jakost a už vůbec nepředpokládá, že takového potravinu budou značeny pro spotřebitele klamavě.

Z výše uvedených skutečností žádám SZPI o informaci dle „Zákona“ :

1. Z jakého důvodu byl SZPI ponechán k dalšímu uvádění do oběhu „Med květový lesní“, ačkoli jde o výrobek klamavě označený a spotřebitel je tím pádem uváděn v omyl ?
2. Zda SZPI provede revizi svého rozhodnutí uvedeného v „Protokolu“ a „Med květový lesní“ nařídí stáhnout z trhu, aby nebyl při jeho nákupu spotřebitel výrobcem klamán ?
3. Která úřední osoba byla v tomto konkrétním případě odpovědná za vyhodnocení výsledků kontroly na základě laboratorních výsledků, učinění rozhodnutí v „Protokolu“, které výrobky údajně nesplňují právní předpisy a které ano, a následně za vydání „Opatření“ ?

² Ministerstvo zemědělství ČR v rámci masívní mediální propagace všech výrobků označených značkou KLASA opakovaně sděluje spotřebitelům, že takto označené výrobky jsou přísněji a důsledněji kontrolovány, tudíž by takovéto výrobky měly být jednoznačně upřednostňovány v rámci jejich nákupu

³ Toto je patrné v rámci stejného „Protokolu“, kdy vzorek A01: Med smíšený, á 1000 g, DMT 18.04.16, šarže L 18.04.16, distributor Grocery CZ s.r.o., nám. 14. října 1307/2, 150 00 Praha 5, byl mimo jiné vyhodnocen SZPI jako nevyhovující na základě protokolu analýzy č. 1307120371A v parametru HMF, když byla zjištěna hodnota 50,6 mg/kg a vyhodnocení Interteku bylo následující : „Co se týče zkoumaného parametru, vzorek vyhovuje právním předpisům (Směrnice rady č. 2001/110/ES o medu) pouze pokud má med původ v regionu s tropickým klimatem anebo pokud se jedná o směs těchto medů.“ Jiné skutečnosti Intertek ani SZPI nezjistila, předmětný výrobek má navíc zcela v souladu s právními předpisy na etiketě deklaraci, že směs obsahuje med z regionů s tropickým klimatem, kde je povolen vyšší limit pro HMF 80 mg/kg, přesto SZPI bez dalšího zakázala jeho uvádění do oběhu.

4. Jakým způsobem SZPI vyhodnocuje laboratorní protokoly vyhotovené v Interteku a jak dalece je pro ni závazný komentář odpovědného chemika k výsledku analýzy (v protokolech uváděný jako „vyhodnocení“)?

Žádám, aby mně byly výše uvedené informace poskytnuty v řádné zákonem stanovené lhůtě, nejlépe v elektronické podobě na E-mailovou adresu [REDACTED]

Děkuji.

S pozdravem

[REDACTED]

Přílohy :

- ✓ kopie Protokolu č. P082-41063/13
- ✓ kopie Protokolu analýzy č. 1307110619 (česká i anglická verze)
- ✓ kopie Protokolu analýzy č. 1307120371A (česká i anglická verze)